

adatokon, statisztikai kimutatásokon és a tanulmányi versenyek eredményén kívül rendszeresen közli a legújabbban megjelent középiskolai rendeleteket is. A Hivatalos Közlönyben kinyomatott rendeleteknek számát és tartalmát jelzi, a többi miniszteri rendeletet részletesen adja. A tankerületi főigazgatóságok folyamatban lévő átszervezésével kapcsolatban kívánatos lenne, hogy a vidéki főigazgatóságok is közrebozsássák évenként hasonló szemlemben és terjedelemben készült értesítőiket, mert ezáltal középiskolai nevelőoktatásunk állapotáról minden iskolai esztendő végén könnyen hozzáférhető, megbízható, világos áttekintést kapnánk.

Pintér Jenő főigazgató tankerületi értesítője a mai időkhöz mért szerény formában csak a legszükségesebb dolgokat tartalmazza, ebben a gyakorlatias irányában rejlik különös értéke. Szerkezetének egyszerűsége, könnyen áttekinthetősége, főleg pedig szimbolikus állandósága több tekintetben mintául szolgálhatna a vidéki középiskoláknak is, mert ezeknek értesítőiben mindeztideig nem sikerült egyöntetűen megvalósítani a szerkesztési alapelveket, bár közülök egyes iskolák dicséretreméltó érzékkel saját jószántukból átvették a budapesti középiskolák egységesebb szerkesztési módszerét. Az elmúlt tizenhat esztendő kétségtelenül igazolta, hogy a tankerületi értesítő bevezetése helyes pedagógiai gondolat volt.

Arday Pál.

Anton Hekler: Die Universität Budapest. — L'université de Budapest (Basel, Fritz Lindner Verlag. — Éditeur Fritz Lindner) É. n. [1935.] 4-r., 152 l.

A budapesti Pázmány Péter-Tudományegyetem alapításának az egész művelt világ képviselőinek részvételével 1935 őszén megünnepelt háromszázados évfordulóját, mint a nemzeti élet szempontjából nagyon nevezetes eseményt, de mint művelődéstörténeti, kultúrpolitikai és pedagógiai jelentőségű mozzanatot is, mindenkorra emlékeztetéssé fogja tenni az utókor előtt az ebből az alkalomból keletkezett gazdag és becses alkalmi irodalom. Ennek kiinduló pontja az egyetem rektorának, Kornis Gyulának tanévmegnyitó beszédül szolgáló Pázmány-tanulmánya volt. Folytatását Kornis Gyulának Pázmány Péter szelleméről szóló tudós egyetemi előadásai alkották, — ünnepi kollégiuma a f. tanév I. szemeszterében az egyetem mind a négy karának hallgatói részére, — melyekből a Budapesti Szemlének egy Pázmány Péterről szóló cikksorozata van kialakulóban. Ennek az értékes, a szó nemesebb értelmében vett alkalmi irodalomnak terméke a különféle folyóiratokban megjelent tanulmányoknak és közleményeknek hosszú sora az egyetemről és alapítójáról. S ehhez fog tartozni a jubileum történetét megörökítő, az egyetem kiadásában közel jövőben megjelenő hivatalos kiadvány is.

E gazdag tanügytörténeti irodalmi termésből az említettekén kívül különösen kiemelkedik még a jubileumra Budapesten összegyűlt, csaknem száz idegen egyetemi tanár és tudós számára s egyben az egész világ érdeklődői részére készült kétnyelvű díszmű, melyet a fönt idézett kettős címmel, németül és francia nyelven egy kötetben, 120 képpel illusztrálva Fritz Lindnernél Bázelen

adott ki Hekler Antal, a Pázmány Péter-Tudományegyetemen a művészet-történet tanára.

A díszmű az egyetem nagy vonásokban rajzolt, de mégis elég részletes történetének elbeszélése s általános szervezetének tárgyalása után egyenként ismerteti az egyetem fakultásait s az azok keretén belül főnálló intézeteket, szemináriumokat, laboratóriumokat, klinikákat stb.; az egyetemi ifjúság társadalmi szervezeteit és intézményeit; az egyetemi könyvtárt s emellett kiegészítésként Budapest egyéb nagy könyvtárait és levéltárait. Majd áttérve mintegy a Pázmány Péter-Tudományegyetem tudományos milióját alkotó budapesti egyéb kulturális intézmények vázolására, ismerteti az akadémiákat, a múzeumokat, a műegyetemet, a nevezetesebb főiskolákat és egyéb tudományos intézményeket, általában mindazt, ami Budapestet egy, az egész világon számottevő kultúrának nagy nemzeti központjává avatja.

Az idetartozó anyag teljes ismeretében nagy szeretettel és nemzeti büszkeséggel megírott könyvnek fejezeteit szebbnél-szebb fényképillusztációk kísérik, melyek nemcsak az egyetem épületeinek s egyes intézményeknek külső és belső képét, hanem a székesfőváros sok remek képzőművészeti emlékét s hasonló művészi alkotásokat, sok szép intériúrt s egyebeket ábrázolnak, s a szöveggel együtt szolgálják azt a nemesen propagandisztikus célt, mely az egyetemi jubileum alkalmából a székesfővárosban összpontosult magyar kultúrának egész képét kívánja a remélhetőleg baráti hangulatban felénk tekintő és reánk gondoló művelt világ elé tárni.

Ha a nálunk járt körülbelül száz idegen tudós mindegyike magával vivén ez emlékeztető díszművet, avval a meggyőződéssel távozott körünkből, hogy a legmagasabb színvonalú műveltségnek volt szemlélője székesfővárosunkban, akkor az előttünk levő díszmű és jeles szerzője elérték a célt, melyet maguk elé tűztek, s a Pázmányt ünneplő magyarság valódi pedagógiai eredményt könyvelhet el-szellemi diadalai közé, mert bizonyára *megtanította* az idegen nemzeteknek sok kiváló művelt fiát s általuk az idegen nemzeteket a magyar nemzetnek és kultúrájának tiszteletére.

A szöveg kitűnő francia fordítása Hekler Antalné tollát és pompás nyelvi tudását, a könyv díszes kiállítását a Kir. Magy. Egyetemi Nyomda nyomdai művészetét dicséri.

Gyulai Agost.

Le travail par équipes à l'école. Genève, Bureau International d'Éducation. 1935, 229 lap. Ár 4 svájci frank. A Bureau kiadványainak 39. száma.

A buzgó genfi nevelésügyi hivatal immár nem éri be az oktatásügy szervezésére vonatkozó adatok gyűjtésével, feldolgozásával és közlésével, hanem feladatát kiterjesztve és mélyítve, felkarolja a homloktérben álló vitás pedagógiai problémákat is, amelyeket részletes monográfiák alakjában tár a szakközönség nyilvánossága elé. Nem kétséges, hogy ebbeli tudományos munkássága teljes elismeréssel fog találkozni, már csak azért is, mert amint Piaget, a Bureau igazgatója a 179. lapon megállapítja, ez a kutatómunka nem szándékozik az